

DEMENCA

Najpogostejša oblika demence je Alzheimerjeva bolezen je najpogostejša oblika demence in predstavlja več kot 80 odstotkov vseh demenc, zelo pomembno pa je zgodnje odkrivanje in zdravljenje. Demenca je kronična bolezen, ki prizadene spomin. Prevladujoče težave so v pomnjenju in priklicu novih podatkov, v računanju, poimenovanju, pa tudi v govoru in presoji, kar privede do sprememb v vsakodnevnem funkcioniranju posameznika. Pogosto pa se poleg demence pojavljajo še druge telesne in psihične težave. Demenca sama po sebi torej ni bolezen, ampak je pojem, ki opisuje skupno pojavljanje naštetih težav. Poznamo več kot sto različnih bolezni, ki lahko privedejo do demence.

Najbolj znana je Alzheimerjeva bolezen, ki je tudi sicer najpogostejši vzrok za nastanek demence v starosti in jo je prvi opisal Alois Alzheimer. Pri tej obliki demence gre za motnjo v delovanju možganov zaradi propadanja živčnih celic. Prihaja namreč do prehitrega odmiranja teh celic, kar se pokaže kot zmanjšanje prostornine možganov. Pojavljanje bolezni strmo narašča s starostjo. Tako zboli vsak 20. človek nad 65. letom starosti in že vsak peti nad 85. letom starosti. Ne gre za dedno bolezen, vendar pa opažajo nekoliko večjo nagnjenost k razvoju težav pri sorodnikih pacientov.

Motnje se lahko pričnejo pri posamezniku že v petdesetih in šestdesetih letih in postopno napredujejo, pri čemer sprva oseba zaznava slabše pomnjenje, česar se tudi zaveda. Težave se pojavljajo pri spominu, ki je vezan na dogodke, ki so se zgodili isti dan ali nekaj dni pred tem. Niso pa prisotne težave pri spominjanju na dogodke, ki so vezani na mladost. Z napredovanjem motnje se pojavljajo zapleti pri navajanju pravih datumov in orientaciji v prostoru. Svojih težav s spominom se pacient lahko ne zaveda in jih prikriva ali zanika. Hitrost pojavljanja težav je od posameznika do posameznika zelo različna, redko se že v enem letu konča s hudo psihično in telesno oslabelostjo, lahko pa je potek počasen preko obdobja tudi dvajsetih let.

“Demenca ni običajen proces staranja, ampak gre za bolezensko zmanjševanje sposobnosti posameznika doživljati okolje, ki ga obdaja. Vedenjske težave je potrebno razumeti in jih sprejeti kot del bolezni in ne kot zlonamernost. S takim pristopom se zmanjša tudi izgorevanje negovalcev. Smiselno je zgodnje prepoznavanje in zdravljenje, saj je na ta način tudi korist zdravljenja največja.”